

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam Jaarverslag 2007

In 2007 heeft Stedelijk Museum Bureau Amsterdam haar kerntaak, namelijk de verkenning van een veelheid aan artistieke posities op lokaal, nationaal en internationaal front, verder uitgebouwd. Dit niet alleen met zes exposities in eigen huis, waarvan twee groepstentoonstellingen en vier solo-exposities, maar ook met de Zuidas Residency die er nieuw naast het al bestaande BijlmAIR bij is gekomen. Ook het publicatieprogramma ging van start, met vier gepubliceerde titels. Een van de hoogtepunten in 2007 was de tentoonstelling 'Defacing' van Gert Jan Kocken – de 100ste tentoonstelling in de ruimte van SMBA. Met het 'Beeldendebat' dat voor deze gelegenheid werd georganiseerd, won Stedelijk Museum Bureau Amsterdam zelfs een prijs voor het beste Museumnacht-evenement. Deze en andere activiteiten leverden 9600 bezoekers op.

Dit jaar kenmerkte zich door een gebalanceerd presentatiebeleid, waarin een zichtbaar maar subtiel engagement met hedendaagse maatschappelijke fenomenen centraal stond. Dit gold zeker voor de presentatie van Fischer/EI Sani, over de verhouding tussen individu en laatkapitalistische architectuur, maar vooral ook voor de zomertentoonstelling van gastcurator Nathalie Zonnenberg die militarisme bij 'de ander' (in Israël, Bosnië en Turkije) detecteerde. Gert Jan Kocken haalde met zijn fotowerk in 'Defacing' een vergeten staaltje van nietsontziende beeldvernietiging in Noord West Europa naar boven, en daarmee ook een godsdienststrijd die nu in een andere gedaante lijkt op te laaien. Rosa Barba's werk stelde een groot vraagteken bij de ontspoorde verhouding tussen de mens en moderniteit – wat zeker in het post 9/11-tijdperk stof tot nadenken geeft. Een hoogtepunt als het gaat om het aankaarten van een concreet maatschappelijk probleem was het project 'The List', waarvoor SMBA optrad als gastheer. The List is een lijst met namen van vluchtelingen die op hun tocht naar fort Europa zijn omgekomen. Deze lijst wordt sinds 1993 bijgehouden en telt inmiddels meer dan 7000 lemma's. Het project bestond uit een MUPI-campagne in Amsterdam, een presentatie in de Inkijk van SKOR en een debat in SMCS op 11.

De samenwerking met het Lectoraat Kunst & Publieke Ruimte en Virtueel Museum Zuidas bereikte in 2007 het verwachte resultaat met de Zuidas Residency. Doel is om jaarlijks een kunstenaar te laten verblijven in deze kantorenwijk in ontwikkeling ze te laten reflecteren op dit nieuwe financiële centrum van Nederland. De aftrap begon in 2006 toen het Duitse kunstenaarsduo Fischer/EI Sani intrek nam in de residentie. In maart 2007 toonden zij de ter plekke gemaakte filminstallatie in de tentoonstelling 'The Rise' in SMBA, die alom goed werd ontvangen. Het werk werd later ook nog geëxposeerd in onder meer Platform 21 aan de Zuidas zelf en gedurende vier maanden ook in een grote tentoonstelling in de Berlinische Galerie in Berlijn. De tentoonstelling in SMBA was aanleiding voor het initiatief om een overzichtscatalogus te maken van het werk van Fischer en EI Sani, die in maart 2008 wordt gepubliceerd.

In samenwerking met het Centrum Beeldende Kunst Zuidoost werden ook in 2007 twee kunstenaars geselecteerd voor het residentieproject BijlmAIR. Amalia Pica en de fotografe Linda-Maria Birbeck gaven hun artistieke reflectie op dit tot voor kort veronachtzaamde stadsdeel.

Nadat in 2006 veel zaken, zoals de (digitale) nieuwsbrief en website, op de schop waren gegaan, hebben deze hun plek in SMBA in 2007 definitief veroverd. Met name de vernieuwde SMBA Nieuwsbrief vindt gretig aftrek nu die gratis is geworden. De aftrap voor het publicatieprogramma werd in januari gegeven met de ingebruikstelling van de door Joris Brouwers ontworpen leesruimte bij de entree van SMBA. Ter voorbereiding op de aanvraag voor de nieuwe gemeentelijke Kunstenplanperiode, die in oktober 2007 is ingeleverd, organiseerde SMBA verschillende expert meetings waarin vooraanstaande curatoren en kunstenaars hun visie gaven op het beleid van SMBA. Tenslotte werd SMBA in 2007 ook nog genomineerd voor de prestigieuze AICA Oorkonde.

SMBA werd in 2007 behalve door de Gemeente Amsterdam ondersteund door: het Amsterdams Fonds voor de Kunst, American Center Foundation, Institut Français des Pays-Bas (Maison Descartes), het Europees Jaar van gelijke kansen/COC, Prins Bernard Cultuurfonds, Fonds voor de Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst en Medienboard Berlin-Brandenburg GmbH.

Tentoonstellingen

21.1 – 4.3

Capricious. Jonge fotografen

Het jaar begon met de groepstentoonstelling 'Capricious'. De titel is ontleend aan het gelijknamige Amsterdams/New-Yorkse tijdschrift, dat als open podium fungeert voor eigenzinnige, aanstormende fotografen. Als museale tegenhanger van het blad presenteerde SMBA zes jonge fotografen: Katja Mater, Marianne Vierø, Melanie Bonajo, Paulien Oltheten, Linda-Maria Birbeck en Sema Bekirovic. Allen hanteren een alternatieve omgang met het medium fotografie. Een omgang die niet alleen tot uitdrukking komt in hun onderwerpskeuze, maar vooral ook in de manier waarop zij hun fotografie wensen te presenteren. Inhoud en presentatie zijn niet los van elkaar te zien.

18.3 – 13.5

Nina Fischer & Maroan el Sani - THE RISE

Vanaf halverwege maart was het SMBA gewijd aan het werk van Nina Fischer en Maroan el Sani. Ze presenteerden de film *The Rise* die zij gedurende hun vijf maanden durende residentieperiode aan de Amsterdamse Zuidas hadden vervaardigd. Voor het werk lieten zij specifiek hun oog vallen op het Viñoly-gebouw aan de Zuidas met de kenmerkende, rondom oplopende trappen. In het gebouw komt een complexe verhouding tussen de architectuur, de psychologische werking daarvan en de politiek-economische realiteit van de locatie, strek naar voren. In de film probeert de protagonist via deze trappen de top van de toren te bereiken, de hemel tegemoet. Zijn vermoeiende tocht leidt echter tot niets anders dan verwarring en onbehagen. Onduidelijk blijft daarbij waaraan dit onbehagen moet worden toegeschreven: aan de anonieme, ontoegankelijke moderne architectuur of de dreiging van buitenaf?

20.5 – 8.7

Pantelis Makkas - Daywatch / Nightwatch

In *Daywatch / Nightwatch* toonde Pantelis Makkas twee recente video-installaties: *Blinds* en *Man about Crowd*. Makkas brengt in zijn werk een thema aan de orde dat in grote mate het moderne leven beheerst. Onze versnellend veranderende omgeving, het grote verloop van de ons omringende architectuur en stedenbouw, tast het geheugen aan en daardoor ook onze existentie. Dit thema komt niet alleen in een eigenzinnige interpretatie terug in de beeldtaal van Makkas, maar ook in de manier waarop hij deze beelden structureert en zijn werk installeert. De manier waarop de drie projecties van *Blinds* en de zes monitoren van *Man about Crowd* zijn opgesteld, versterkt het desoriënterende effect van zijn videofilms.

22.7 – 9.9

L'enfer, c'est les autres

Köken Ergun, Sejla Kameric, Gal Kinan
Gastcurator: Nathalie Zonnenberg

De titel van de tentoonstelling *L'enfer, c'est les autres* (De hel, dat zijn de anderen) is ontleend aan een uitspraak uit het toneelstuk *Huis clos* (Met gesloten deuren) van de Franse filosoof Jean-Paul Sartre. De tentoonstelling is opgezet naar hetzelfde model als het toneelstuk: een mannelijke en twee vrouwelijke kunstenaars zijn samengebracht in een afgesloten kamer zonder ramen of spiegels, en zijn gedoemd zich tot elkaar te verhouden. De drie kunstenaars nemen met hun werk de positie van 'de ander' in en tonen dat 'de hel' niet alleen bestaat uit een externe dreiging, maar juist ook uit een interne dreiging. Vanuit verschillende brandpunten van politieke onrust tonen zij in feite een universeel gegeven dat zich in verschillende maatschappelijke contexten manifesteert, namelijk dat het van overheidswege beschermen van de 'eigen' cultuur evengoed militaristische of zelfs bedreigende vormen aan kan nemen. De deelnemende kunstenaars zijn de Turkse Köken Ergun (Istanbul 1976), de Bosnische Sejla Kameric (Sarajevo 1976), en de Israëlische Gal Kinan (Beer Sheva 1971).

16.9 – 11.11

Gert Jan Kocken - Defacing

De honderdste tentoonstelling in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam was gewijd aan het werk van fotograaf Gert Jan Kocken. Hij toonde een serie werken met als titel 'Defacing'. Foto's van verschillende religieuze objecten die vernield werden tijdens de Reformatie in Noordwest Europa in de 16de eeuw. De werken zijn op vrijwel ware grootte afgebeeld. Het formaat en de gedetailleerdheid geven de afdrucken een materiële kwaliteit en maakt deze zelfs beter zichtbaar dan in hun situering in kerken of

museumdepots. De precisiedestructie van de gefotografeerde objecten maakt duidelijk dat het iconoclasme niet per definitie een zaak van stompzinnige vernietiging is. Het iconoclasme is nauw verweven met in de tijd en per regio veranderende religieuze, theologische en filosofische opvattingen die vaak zeer diepgaand beredeneerd zijn. Net als in de moderne kunst, maar met daaraan toegevoegd de methodes van een documentaire fotograaf, veresthetiseert Kocken de beeldvernietiging en stelt alsnog vragen over de motiveringen ervan. SMBA Nieuwsbrief nr. 100, met een essay van kunsttheoreticus Sven Lütticken werd speciaal voor de gelegenheid uitgegeven met een extra kleurenkatern. De tentoonstelling kreeg zeer uitgebreid aandacht, vooral in de geschreven pers (sinds 2007 geeft de website www.smba.nl een overzicht van mediareacties). 'Defacing' telde de meeste bezoekers van alle exposities in 2007.

18.11 - 6.1

Rosa Barba - They Shine

Het jaar werd afgesloten met drie nieuwe filminstallaties van Rosa Barba. De werken in de tentoonstelling 'They Shine' in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam hielden het midden tussen puur cinematografisch idioom en documentaire. De 35mm- en 16mm-filmbeelden van de uitgestrekte Mojave woestijn vormen het tijdloze decor van een werkelijkheid die eerder vanuit de toekomst dan vanuit het heden lijkt te zijn gefilmd. De Mojave woestijn, die ook dienst doet als militair testgebied, herbergt een soms even futuristisch als ruïneus aandoend decor, getuige de gigantische zonnepaneel- en windmolenparken, achteloos achtergelaten bunkercomplexen, trailerdorpen, hopen afval en het grootste vliegtuigkerkhof ter wereld. Barba toont zulke locaties in de verschillende filminstallaties en laat ze vergezellen met uitspraken van lokale bewoners over de objecten die in beeld komen. Uit deze abracadabra komt een eigenaardige, van de technologische realiteit vervreemd denken naar boven, dat gestuurd wordt door een al even vervreemd utopisch en/of religieus heilsgeloof. Net als eerder bij 'Capricious' vond in het kader van deze presentatie een tweetal goed bezochte evenementen plaats, waarvan een, de presentatie van werk door de Franse kunstenaar Cyprien Gaillard, plaatsvond bij de sluiting van de tentoonstelling op 6 januari 2008.

BijlmAIR residentieprogramma

Voorjaar: Amalia Pica

Amalia Pica ontwierp gedurende haar BijlmAIR verblijf het project 'Grayscale'. In 'Grayscale' gebruikte zij foto's van regenbogen, of delen daarvan, gekregen van personen die dit natuurverschijnsel, vaak toevallig, met de camera vast hebben gelegd. De afbeeldingen werden als zwart-wit posters geprint en vervolgens als collages op verschillende locaties in Amsterdam Zuidoost geplakt, zodat zij samen weer een complete regenboog vormden. De regenboog verwijst bij Pica niet alleen naar het aloude symbool van hoop. 'Grayscale' speelt met het idee van de wens om gelijk te zijn en het recht je te uiten als individu. Door de regenboog en haar kleurenspectrum in zwart wit af te drukken voorziet Pica het regenboogcliché van een nieuwe laag. Gedurende de tentoonstelling in CBK Zuidoost van 24 augustus tot en met 22 september werden posters van 'Grayscale' onder bezoekers verspreid.

Zomer: Linda Maria Birbeck

De IKEA-slogan, 'Thuis: de belangrijkste plek ter wereld' lijkt uitgekozen te zijn voor de portretten van Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers door Linda-Maria Birbeck. Het decor voor de foto's zijn de showrooms van IKEA in Amsterdam Zuidoost. Birbeck koos voor IKEA omdat deze omgeving vanwege haar uniformiteit wereldwijd herkenbaar is en bekend staat als dé westerse vorm van interieurinrichting. De riante, boordevolle kamers staan in schril contrast met de werkelijke huisvestingssituatie van de asielzoekers. De droom van de AMA's om in Nederland te wonen en deel uit te maken van de westerse maatschappij komt in de foto's subtiel tot uiting. De tentoonstelling 'Cover' in CBK Zuidoost, waar Birbecks werken waren te zien, was het resultaat van haar periode als artist-in-residence van BijlmAIR in de zomer van 2007. De presentatie was daar te zien van 12 tot en met 31 oktober.

Evenementen

20.1

Opening 'Space To Keep Books of STKB (and magazines)'.

Tegelijk met de opening van de tentoonstelling 'Capricious' werd in de entreehal van Stedelijk Museum Bureau Amsterdam een nieuwe leesruimte gepresenteerd. Deze permanente 'Space To Keep Books of STKB (and magazines)' is ontworpen en gerealiseerd door beeldend kunstenaar Joris Brouwers. Daarnaast verzorgde Voin de Voin een performance tijdens de opening.

7.2 / 21.2

Lezingenavonden 'Capricious'.

In het kader van de groepstentoonstelling 'Capricious - Jonge fotografen' organiseerde Stedelijk Museum Bureau Amsterdam twee avonden met lezingen. Tijdens de eerste avond gaf kunstenaar Paulien Oltheten onder de titel 'een soort van lezing' inzicht in haar werk en werkwijze. Daarna sprak kunstenaar/criticus Michael Gibbs over fotografische representaties van de stad van de 19de tot de 21ste eeuw. In de tweede lezingenavond presenteerde Semâ Bekirović haar fotoboek *Koet*. De presentatie werd ingeleid door Kees Moeliker, conservator van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Voorafgaand gaf kunsthistorica Helen Westgeest een lezing waarin zij reflecteerde op theoretische posities in de kunstfotografie.

14.3 - 21.3

The List, SMCS op 11

The List was een project over de grenzen van 'Fort Europa' en legde de vraag voor in hoeverre kunst een rol kan spelen voor dit actuele sociale, politieke en culturele onderwerp. De titel 'The List' verwijst naar de lijst namen van alle vluchtelingen die, zover bekend, tijdens hun migratie naar Europa zijn omgekomen. Deze dodenlijst wordt sinds 1993 bijgehouden door de non-profit organisatie UNITED en telt nu al meer dan 7,000 namen. In de week van 14 tot 21 maart werd de lijst als poster gepresenteerd in 100 MUPI's - verlichte reclameborden - door de gehele stad Amsterdam. In SMCS op 11 vond een discussie plaats met Marjoleine Boonstra, Ad van Denderen, Marina Grzinic, Martin Krenn, Willem van Weelden en Zelimir Zilnik. Het project was geïnitieerd en grotendeels georganiseerd door de Turkse kunstenaar Banu Cennetoglu en curator Huib Haye van der Werf.

5.4

Mapping the City - videoprogramma, SMCS op 11.

In het kader van de tentoonstelling 'Mapping the City' in Stedelijk Museum CS organiseerde SMBA een programma van korte films en video's ter vertoning in 'SMCS op 11'. Centraal hierin stonden kunstenaars die de hedendaagse stedelijke conditie als thema gebruiken in hun film- en videowerk. Sommigen hanteren een zekere afstand en beschouwen de stad en urbaniteit alsof ze er van buiten af op toekijken, als een avatar in een videogame. Anderen registreren hun eigen bewegingen door de stad en die al dan niet interacties met of interventies in het openbare leven tot gevolg hebben. Met video's en films van: Marc Bijl, Matthew Buckingham, Aukje Dekker, Hala Elkoussy, Ed van Elsen, Rodney Graham, Frank Hesse, Gabriel Lester, Cao Fei, Valérie Jouve, Volko Kamensky, Mark Leckey, Sarah Morris en Tintin Wulia.

10.5 / 17.5

Mapping the City videoprogramma (reprise)

9.5

Close Connections in SMBA en de Balie

Tijdens de Art Amsterdam vonden in de Balie in Amsterdam debatten en lezingen plaats over de kwetsbare verhouding tussen kunst en de markt. De sprekers waren internationale curatoren die in het kader van het programma Close Connections waren uitgenodigd. SMBA stelde voor deze gelegenheid een videoprogramma samen met o.a.: Tim Leijendekker, Guido van der Werve, Stefanos Tsivopoulos. Dit nevenprogramma van Art Amsterdam werd georganiseerd door Stichting IZA om meer samenwerking binnen de internationale kunstwereld te stimuleren. Eerder deze avond waren de curatoren uitgenodigd voor een diner in SMBA.

7.5 - 12.5

Tijdelijk Museum Amsterdam (tijdens de Art Amsterdam kunstbeurs)

29.5

Boekpresentatie 'Militant Bourgeois'

Als slothoofdstuk van het project 'Militant Bourgeois. An Existentialist Retreat' van kunstenaar Chris Evans vond op 29 mei de presentatie plaats van de gelijknamige publicatie. Naast een gesprek tussen Evans en Jelle Bouwhuis, curator van SMBA, gaven deze avond ook een aantal kunstenaars die in de Retraite hebben verbleven, een presentatie van werk dat tijdens hun verblijf tot stand is gekomen. Dat waren Pedro Bakker, Kaleb de Groot, Rachel Kruithof, Joris Lindhout, Anja Sijben, Adriano Sobral Soares en Niels Vis. De presentaties varieerden van mondelinge introducties tot het tonen van video- en fotowerk.

9.6

Boekpresentatie 'We All Laughed At Christopher Columbus'

Na de tentoonstellingen in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en Platform Garanti Contemporary Art Center (Istanbul) volgde het derde deel van het project 'We All Laughed at Christopher Columbus': een publicatie met dezelfde titel. Opnieuw reflecteerden kunstenaars, geselecteerd door curatoren Krist Gruijthuijsen en November Paynter, op historische voorvallen, dit keer echter in druk. Het resultaat van deze trilogie was een serie opeenvolgende hoofdstukken die elk een subjectieve en artistieke interpretatie vormen van een gebeurtenis in het verleden. Het boek werd door SMBA op 9 juni met prosecco gepresenteerd in het Turkse paviljoen op de biënnale van Venetië.

1.11

Ontvangst Stedelijk Museum Business Club

Ter kennismaking kwamen de leden van de Stedelijk Museum Business Club en hun kersverse voorzitter Willem van der Schoot langs in SMBA. Eerst werd de tentoonstelling 'Defacing' bekeken in bijzijn van Gert Jan Kocken, waarna een aantal prominente galeries werd bezocht. Tot slot vond er een groots diner plaats in SMBA.

3.11

Beeldendebat

Tijdens de Museumnacht vond in SMBA het 'Beeldendebat' plaats. Dit debat richtte zich op publiek gebruik van het beeld in relatie tot uiteenlopende maatschappelijke groeperingen zoals christenen, moslims en feministen. Centraal stond de vraag wat hedendaags iconoclasmie - of beeldvernietiging - betekent en vanuit welke (ideologische) achtergronden het kan ontstaan of zelfs aangemoedigd wordt. In het debat stonden verschillende recent ter discussie gestelde beelden centraal, waaronder een opzichtige bikinireclame in Utrecht, de Mohammedcartoons en de vernietigde Boeddhabeelden in Bamiyan, Afghanistan. Waarom is iconoclasmie een westers taboe? Wat zijn de verleidingen van het hedendaagse iconoclasmie? Hoe verhoudt iconoclasmie zich tot beeldcensuur en beeldnormering? Kan daar überhaupt wel sprake zijn in het informatietijdperk? Het panel bestond uit: Afshin Ellian, Yves DeMaeseneer, Stine Jensen, Jaap Kooijman, Sven Lütticken en Peter Jan Margry. Het debat stond onder leiding van Pieter Hilhorst.

7.11

Boekpresentatie 'Right About Now: Art & Theory since the 1990s'

Als slotstuk van de mede door SMBA georganiseerde lezingenreeks Right About Now: Art and Theory since the 1990s, die in 2006 plaatsvond, is de tekstbundel verschenen bij uitgeverij Valiz. In *Right About Now: Art & Theory since the 1990s* wordt door een internationaal gezelschap van gerenommeerde auteurs als Claire Bishop, Nicolas Bourriaud en Hal Foster, samen met nieuwkomers in het veld, een uitdagende poging gedaan de kunst en theorie van de afgelopen jaren samen te brengen. Leidraad voor hun betogen vormen zes actuele thema's, zoals The Body, Engagement, Documentary Strategies en Money. Ter gelegenheid van de presentatie gaf Paul Domela, artistiek leider van de Liverpool Biënnale, een lezing.

27.11

Mark Lewis in gesprek met Jelle Bouwhuis

In het kader van 'Rosa Barba - They Shine' gaf de Brits-Canadese filmmaker Mark Lewis een presentatie van zijn werk in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Lewis maakt filminstallaties en is redacteur van *Afterall*. Tijdens deze avond ging hij in gesprek met curator Jelle Bouwhuis. Daarbij vertoonde hij verschillende van zijn filmwerken. Ook zijn artikel 'Is Modernity our Antiquity?', dat een van de leidraden vormde voor Documenta 12, kwam daarbij aan de orde.

Publicaties

De ontwikkeling van het publicatieprogramma dat in 2006 door SMBA geïnitieerd werd, heeft in 2007 vruchten afgeworpen. De reeks telt momenteel vijf titels, waarvan vier uit 2007. In 2007 kon men voor het eerst, tegen betaling, vooraf intekenen op alle verwachte publicaties, en die vervolgens thuis ontvangen

Semâ Bekirović – *Koef*

Koef is een fotoboek in het kader van de tentoonstelling 'Capricious. Jonge Fotografen'. Bekirović legde zich in haar foto's toe op de confrontatie tussen natuur en cultuur, die zich het sterkst manifesteert in stedelijk gebied. Zij 'voedde' een meerkoetenpaar met onder meer opzichtige prullaria, stukjes celluloidfilm en uit (kunst)tijdschriften geknipte foto's. De beesten verwerkten die spullen in hun nest. De uitgave is gerealiseerd i.s.m. Galerie Diane Stigter en Veenman Uitgevers.

Militant Bourgeois. An Existentialist Retreat

Deze publicatie is gerealiseerd n.a.v. de tentoonstelling in SMBA en het residentieproject in het havengebied Amsterdam Westpoort. Het boek bevat behalve teksten van Alex Farquharson, Robert Garnett en Nina Power, ook foto's van de tentoonstelling in SMBA en van de retraite op locatie. Met bijdragen van Alex Farquharson, Robert Garnett en Jan Verwoert. Uitgave i.s.m. Black Diamond Press, New York en IPS Birmingham.

We All Laughed At Christopher Columbus

Na de tentoonstellingen in SMBA en Platform Garanti Contemporary Art Center (Istanbul) volgde het derde deel van het project 'We All Laughed at Christopher Columbus': de publicatie. Opnieuw reflecteerden deelnemende kunstenaars, geselecteerd door curatoren Krist Gruijthuijsen en November Paynter, op historische voorvallen, dit keer echter in druk. Het boek werd op 9 juni gepresenteerd in het Turkse paviljoen op de biënnale van Venetië.

De publicatie bevat beeld- en/of essaybijdragen van: Mieke Bal, Matthew Buckingham, Jeremiah Day, Omer Fast, Leyla Gediz, Runo Lagomarsino, Deimantas Narkevicius en Florian Wüst. Ontwerp: Roosje Klap. Mogelijk gemaakt door: Platform Garanti Istanbul, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en de Mondriaan Stichting. Mede uitgegeven door Revolver, Frankfurt.

Right About Now: Art & Theory since the 1990s

De essaybundel *Right About Now: Art & Theory since the 1990s* is verschenen naar aanleiding van de gelijknamige lezingenreeks die in 2006 plaatsvond. Deze lezingen zijn in een publicatie verwerkt. Aan de hand van de zes thema's, waaronder *The Body*, *Engagement* en *Curating*, geeft de bundel een breed en actueel overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen, thema's en ideeën in de beeldende kunst van de jaren 90.

De bundel bevat essays van: Jennifer Allen, Sophie Berrebi, Claire Bishop, Beatrice von Bismarck, Maaïke Bleeker, Jeroen Boomgaard, Nicolas Bourriaud, Deborah Cherry, Hal Foster, Vít Havránek, Marc Spiegler, Olav Velthuis en Kitty Zijlmans. Redactie: Margriet Schavemaker en Mischa Rakier. Gerealiseerd i.s.m. Het Stedelijk Museum Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, W139, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en Valiz.

SMBA Nieuwsbrief

In 2007 is bij elke tentoonstelling een gratis *SMBA nieuwsbrief* verschenen met daarin één of twee artikelen gerelateerd aan de expositie. Hiervoor werd vrijwel altijd een gastauteur benaderd. Iemand die het werk van de kunstenaar goed kent, of vanuit zijn of haar expertisegebied een beschouwing kon geven. Regelmatig wordt de *Nieuwsbrief* voorzien van een inleiding geschreven door Jelle Bouwhuis. De vormgeving werd verzorgd door ontwerp bureau Mevis & Van Deursen en de *Nieuwsbrief* werd gedrukt bij drukkerij Rob Stolk. Voor de zes nieuwsbrieven in 2007 hebben de volgende auteurs een bijdrage geleverd:

SMBA Nieuwsbrief nr. 96:	Jelle Bouwhuis
SMBA Nieuwsbrief nr. 97:	Jeroen Boomgaard, Jelle Bouwhuis
SMBA Nieuwsbrief nr. 98:	Eva Fotiadi
SMBA Nieuwsbrief nr. 99:	Nathalie Zonnenberg
SMBA Nieuwsbrief nr. 100	Sven Lütticken, Jelle Bouwhuis
SMBA Nieuwsbrief nr. 101	Cecilia Alemani, Jelle Bouwhuis, Tessa Verheul

Recencies

Een overzicht van besprekingen van tentoonstelling en projecten in SMBA in de media is te vinden op de website www.smba.nl

Personeel, Organisatie

In 2007 had SMBA twee fulltime en één parttime medewerker in dienst. Daarnaast ook een weekeindreceptioniste uitgaande van twee weekenden per maand. Als invalkracht heeft SMBA twee medewerkers op basis van een uitzendcontract. Het SMBA heeft verdeeld over het jaar vijf stagiaires begeleid, waarvan een uit het buitenland. Daarnaast heeft SMBA ook in 2007 beroep kunnen doen op technisch- en schoonmaakpersoneel van het Stedelijk Museum.

Op 1 oktober 2007 heeft Stedelijk Museum Bureau Amsterdam tevens zijn aanvraag ingediend ten behoeve van het Kunstenplan 2009-2012 van de gemeente Amsterdam. Daarin wordt extra bijdrage gevraagd ten behoeve van personele ondersteuning voor de productie van activiteiten en de communicatie van SMBA.

Personeel in 2007

Jelle Bouwhuis, curator; Jan Meijer, office manager/receptionist; Jan Kappers, assistent curator; Marijke Botter, weekendkracht receptie; Marie Bromander, invalkracht; Kerstin Winking, invalkracht; Leonie Hangoor, stagiaire (UU); Michael Polsinelli, stagiair (RCA); Tessa Verheul, stagiaire (UvA); Deepmala Sharma, receptiestagiaire (ROC); Enrico Nebde, receptiestagiair (ROC).